

ศูนย์การเรียนรู้

ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องระบบการ

สัมผัสวิถีชีวิตชาวไทย ในสวนนงนุชสามพราน

บรรยากาศริมน้ำท่าจีน

ช่วง วันหยุดสงกรานต์ที่ผ่านมาผมไม่มีโปรแกรมไปเที่ยวสงกรานต์ที่ไหน แต่ได้รับเชิญจาก คุณสุชาดา ยิวบูรณ์ เจ้าของสวนสามพราน ให้ไปพักผ่อนนอนเล่นที่โรงแรมริมน้ำท่าจีน โดยมอบหมายให้ลูกน้องดูแลต้อนรับผมเป็นอย่างดี

ผมรู้จักสวนสามพรานตั้งแต่เพิ่งเริ่มก่อตั้ง จึงรู้สึกคุ้นเคยมานาน สมัยนั้นถนนหนทางยังไม่สะดวกสบายเหมือนเดี๋ยวนี้ เวลาจะเดินทางไปสวนสามพรานต้องขับรถไปทางถนนเพชรเกษม ตอนนั้นคูมันไกลมาก สองข้างทางไม่มีดีกรามบ้านช่อง คุณชำนาญ และ คุณหญิงวลี ยิวบูรณ์ ผู้ก่อตั้งสวนสามพราน ขานผมมาที่วตังแต่เริ่มบุกเบิกใหม่ๆ ประมาณปี 2505 หลังจากนั้นก็ได้ไปอีกหลายครั้งตามโอกาสต่างๆ

ครั้งแรกที่ไปจำได้ว่ากินกล้วยเตี้ยผัดไทยกับไอศกรีมกะทิสด ซึ่งทำขายเพียงสองอย่างเท่านั้น รสชาติอร่อยถูกปาก เพราะผัดกล้วยเตี้ยที่ละกระทะ ไอศกรีมก็ปั่นเองด้วยมือเป็นไอศกรีมกะทิสดแบบคนไทย โรยหน้าด้วยข้าวลิสงักั้วรสชาติหอมหวานมัน

หลังจากนั้นผมก็ได้แวะเวียนไปพักผ่อนและรับประทานอาหารอยู่เสมอ เดี่ยวนี้มีอาหารเพิ่มขึ้นมากมายหลายอย่าง ล้วนเป็นอาหารไทยที่ยังคงรสชาติดั้งเดิมไว้เป็นอย่างดี ถือได้ว่า สวนสามพรานเป็นอนุรักษ์อาหารไทยที่ได้มาตรฐานแห่งหนึ่งของประเทศไทย

ตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมาได้เห็นความเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารรุ่นพ่อสืบทอดมาถึงรุ่นลูก และปัจจุบันถึงรุ่นหลานแล้ว ผู้บริหารทุกรุ่นดูแลใส่ใจสภาพโดยรวมของสวนสามพราน ให้ปราศจากมลพิษและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนภูมิทัศน์ได้เป็นอย่างดี โดยได้น้อมนำเอาหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาบริหารงาน

ดังนั้น สวนสามพรานจึงมิได้เป็นแค่สถานที่ที่จะมารับประทานอาหารหรือพักผ่อนหย่อนใจเท่านั้น แต่ยังเป็น แหล่งการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของคนไทย ตลอดจน การทำเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน ที่จะให้เยาวชนผู้สนใจและนักท่องเที่ยวได้ศึกษาหาความรู้ จึงไม่แปลกใจเลยที่สวนสามพรานได้รับรางวัลเกียรติยศต่างๆมากมายทั้งในและต่างประเทศ ขอให้รักษาลิ่งที่ดีๆนี้เอาไว้ ปัจจุบัน คุณสุชาดาได้เวียนหน้าที่ต่างๆไปให้ลูกชายทั้งสามช่วยกันดูแลอนุรักษ์และสานต่อมรดกที่มีคุณค่านี้ไว้ สวนสามพรานยุคใหม่จึงเปลี่ยนชื่อเป็น สามพราน ริเวอร์ไซด์ (Sampran Riverside) และสืบสานเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งไว้อย่างเหนียวแน่น

ช่วงสงกรานต์ที่ผมอยู่ที่สามพราน ริเวอร์ไซด์ เป็นช่วงแห่งความสุขของครอบครัว หรือจะเรียกว่าวันครอบครัวก็ได้เพราะมีลูกหลานพาพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พี่ป้า น้าอา มาอนที่โรงแรมจนเต็มทุกห้อง

กันไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมวิถีไทย เช่น ร้อยมาลัย วาดร่ม ทอผ้า เครื่องปั้นดินเผา ทำลูกประคบ รำลาวกระทบไม้ ศิลปะป้องกันตัว ทำอาหารไทย หรือจะขี่ช้างก็ไม่ผิดกติกาใดๆ มีเจ้าหน้าที่คอยสาธิตให้คำแนะนำตลอดเวลาการทำกิจกรรม สำหรับผู้ที่ชอบการผจญภัยก็สามารถขี่

รดน้ำหัวขอมพระใหญ่

จักรยานชมวิวทิวทัศน์ภายในสวนสามพรานได้ตามอัธยาศัย สาเหตุที่ทำให้สวน

ช้างปลอกสารพิษกำลังร้องเก็มกีบ

สาธิตการทำขี้แบบเกษตรอินทรีย์

ไอศกรีมกะทิสด โรยหน้าด้วยถั่วลิสงักั้ว

และมาทำกิจกรรมร่วม

จะดูสดใสสวยงามและ

บ้านให้แต่มีขี้

ช่วงสงกรานต์ที่ผสมอยู่เต็มพริ้ว...
ความสุขของครอบครัว หรือจะเรียกว่าวันครอบครัวก็ได้เพราะมีลูกหลาน
พาพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พี่ป้า น้าอา มานอนที่โรงแรมจนเต็มทุกห้อง

กล้วยไม้ ฯลฯ เมื่อเวลา
ออกดอกบานสะพรั่ง

ไอศกรีมกะทิสด โรยหน้าด้วยถั่วลิสง

และมาทำกิจกรรมร่วม
กันในวันสงกรานต์ ซึ่ง
ผมก็ได้ร่วมกิจกรรมกับ
เขาด้วยคือ เป็นผู้ใหญ่
ให้ลูกหลานมารดน้ำ

จะดูสดใสสวยงามและ
ดอกไม้หลายชนิดจะ
ส่งกลิ่นหอมชื่นใจ
สามารถตัดดอกมาร้อย
มาลัยมาทำเครื่องหอม

ก้อยเลี้ยงวัดไทย

คำหัวขอพร นอกจากนี้ ยังได้ สรงน้ำพระ ตักบาตร
ทำบุญ ก่อเจดีย์ทราย และสาดน้ำ สงกรานต์เพื่อ
ให้ตัวเปียกเย็นชื่นฉ่ำทั้งเด็กและผู้ใหญ่

ในอดีตสวนสามพรานมีชื่อเสียงเรื่อง

ดอกกุหลาบ การจัดสวนและพันธุ์ไม้ต่างๆ ตลอดจนการแสดงศิลปวัฒนธรรม
ประเพณีไทย จนเป็นเอกลักษณ์ที่คนไทยและชาวต่างชาติรู้จักกันดี
เพราะบริษัททัวร์ต่างๆ ได้บรรจุการท่องเที่ยวสวนสามพรานเป็นหนึ่งใน
โปรแกรมเที่ยวเมืองไทยตลอดกาลจนถึงปัจจุบัน

มรดกวิถีชีวิตของคนไทย ที่สวนสามพรานอนุรักษ์ไว้และกำลัง
เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่นี่มีมากมายหลายอย่างด้วย

เกษตรกรนำผัก
ปลอดสารพิษ
มาขายในตลาดสุขใจ

นำมาจัดแจกันพานดอกไม้ประดับในห้องพัก
ของ โรงแรมไม่ต้องเสียเงินไปซื้อหาดอกไม้
แพงๆ จากที่ไหน

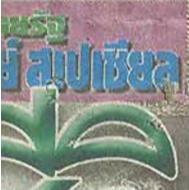
สำหรับสวนเกษตรก็ได้ซื้อที่ 40 ไร่ฝั่งตรง
ข้ามแม่น้ำท่าจีนปลูกไม้ผลจำพวก กล้วย ขนุน

มะม่วง ชมพู่ ส้มโอ มะพร้าว ฝรั่ง และแบ่งทำแปลงปลูกผักสวนครัว
รั้วกินได้ เช่น พริก ข่า ตะไคร้ โหระพา กะเพรา มะกรูด มะนาว ต้นหอม
ผักชี กระถาง ผักบุ้ง บวบ ดอกแค เห็ด สะระแหน่ และผักที่สามารถนำ
มาปรุงเป็นอาหารอีกมากมาย โดยเน้นการปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัย
ไม่มีสารเคมี เมื่อผลผลิตมีมากก็นำมาขายที่ตลาดริมคลอง เป็นที่ขึ้น
ชอชของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จึงคิดทำตลาดขึ้นโดยชวนชาว

บ้านให้
แต่มีข้อ
ผลไม้ป
ที่ชาวป
ครัวเรือ
เพชรเก
สุขใจ"
พื้นบ้าน
ร้านขาย
มีเงินพ
เป็นกำ
งานขอ
สิ่งแวดล้อม
สนับสนุน
ปลอดภัย
อินทรีย์

Agri

เป็น
การ
นำ
ดซึ่ง
สน
าน
กน

Responsible Entrepreneurship Awards (AREA) ด้าน SME
CRS จาก Enterprise Asia องค์กรกลางของธุรกิจชั้นนำส่งเสริม
กิจกรรมเพื่อสังคม

นอกจากนี้ สวนสามพรานยังได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ให้จัดตั้ง "ศูนย์
พัฒนาเกษตรกรเกษตรอินทรีย์สุขใจ" โดยสวนสามพราน
เป็นแกนกลาง ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ
กระทรวงเกษตรฯ จัดอบรมความรู้ให้แก่เกษตรกรทั้ง
17 ตำบลในอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อ
ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องระบบการ

ผู้เขียน และผู้บริหาร สวนสามพราน รับรางวัล
ด้าน CSR จาก Enterprise Asia
คุณสุภาวดี ยวงมณี ประธานบริหาร
และคุณอภัย นิลระวี ผู้จัดการทั่วไป

ร้อย
ต่อ
ยที่
และ
เรื่อง
เล่า
ระ-
เป็น
ทย
าบ
ชิม
โรย
ลา
เรียง

บ้านให้นำผลผลิตในสวนมาขาย
แต่มีข้อติดขัดว่า ต้องเป็นผัก
ผลไม้ปลอดสารพิษและผลผลิต
ที่ชาวบ้านและชุมชนทำจาก
ครัวเรือนเท่านั้น โดยแบ่งที่ริมถนน
เพชรเกษมจัดทำเป็นตลาดชื่อ "ตลาด

การแสดงของช้าง ในหมู่บ้านไทย

สุขใจ" ขายเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์นอกจากผักผลไม้แล้วยังมีสินค้าหัตถกรรม
พื้นบ้านร้านอาหารชาวบ้านร้านขนมไทยโบราณเครื่องดื่ม/กาแฟโบราณและ
ร้านขายต้นไม้ เป็นต้น ไม่น่าเชื่อว่าตลาดสุขใจเพิ่งเปิดมาได้ 3 ปี จะขายดี
มีเงินหมุนเวียนสะพัดทำให้ชาวบ้านล้มตาอ้าปากมีรายได้อีกเป็นกอบ
เป็นกำ ผู้บริโภคก็ได้รับอานิสงส์ได้กินของดีของปลอดสารพิษชีวิตยืนยาว
จากความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้บริหารสวนสามพรานและการดำเนิน
งานของตลาดสุขใจที่ช่วยกันยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและ
สิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จึงให้การ
สนับสนุนตลาดสุขใจในเรื่องการนำสินค้าการเกษตรที่มีคุณภาพและ
ปลอดสารพิษมาขาย จึงทำให้ ตลาดสุขใจได้รับการรับรองมาตรฐาน
อินทรีย์ระดับสากลจาก International Federation of Organic
Agriculture Movements (IFOAM) และ EU และได้รับรางวัล Asia

ผลิตพืชอินทรีย์แบบบูรณาการและ
เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรใน
พื้นที่ ให้มีความสามารถในการ
ผลิตพืชอินทรีย์และพัฒนาช่อง
ทางการตลาด เพื่อกระจายผลผลิต
ที่มีคุณภาพไปสู่ประชาชนแบบ
ยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้า

อยู่หัวอย่างแท้จริง
ผมอยากเห็นคนรุ่นใหม่ที่เป็นเจ้าของธุรกิจ
แบบสวนสามพรานหันมาเป็นหลักในการช่วยเหลือสังคมชุมชนรอบข้างและ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้ปราศจากมลพิษ ถ้าทุกคนช่วยกันเมืองไทย
ของเราก็จะน่าอยู่อยากเชิญชวนผู้ที่ยังไม่เคยไปเที่ยวที่สวนสามพราน
หรือเคยไปแล้วแต่ยังไม่เข้าร่วมกิจกรรมและ โครงการดีๆ ที่มีมากมาย
หลายอย่างไว้บริการ โดยเฉพาะเกษตรกรทั้งหลายสามารถมาศึกษา
หาความรู้เพื่อนำไปเป็นต้นแบบ หรือต่อยอดในการทำตลาดดีๆ เช่นนี้ก็ได้
ถ้ามีเวลามากพอก็ลองไปพักที่โรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์
ทำกิจกรรมที่หมู่บ้านไทยชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยรับประทานอาหาร
ไทยดั้งเดิมและผ่อนคลายกับบรรยากาศสวนงามริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน
ก็จะทำให้ชีวิตของท่านยืนยาวไปอีกหลายปี สวัสดี.

ม.ร.ว.ถนัดศรี สวัสดิวัตน์

